6.SINIF 2. ÜNİTE ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

SOSYAL BİLGİLER

Bu kitapçık BARTIN Ölçme Değerlendirme Merkezi tarafından hazırlanmıştır.

Etkinlik - 1

Cümlelerde boş bırakılan yerleri doldurunuz.

1. Anadolu'yu tanımamızı sağlayan, Büyük Selçuklu ve Bizans devletleri arasında gerçekleşen ilk savaşın adı:……………….

2. Türklerin Anadolu'daki hakimiyetini kesinleştiren savaşın adı:……………….

3. Haçlı Seferleri nedeniyle kesintiye uğramış ticareti canlandırmak için Türkiye Selçuklu Devleti'nin yaptığı eserlere verilen ad:……………….

4. İslami ilimler ve pozitif bilimlerin okutulduğu, külliyelerin içerisinde bulunan eğitim kurumlarına verilen ad:……………….

5. Kudüs'ü Haçlılardan kurtararak, III. Haçlı Seferi'ne yol açan Eyyubi Devleti'nin kurucusunun adı:……………….

6. Türkiye Selçuklu Devleti'nin Moğol istilasına uğramasına neden olan savaşın adı:……………….

7. 1075'te İznik'i başkent yaparak Türkiye Selçuklu Devleti'ni kuran kişi:……………….

8. Anadolu'da kurulan ilk Türk devletinin adı:……………….

Etkinlik - 2

Aşağıda verilen bilgiler doğru ise "D" yanlış ise "Y" yazınız. Yanlış olduğunu düşündüğünüz ifadelerin doğrularını boş bırakılan yerlere yazınız.

1. ( ) Anadolu'da yaşamış önemli sufi ve düşünürlerden biri de Mevlânâ Celâleddin-i Rûmî'dir.

....

2. ( ) Anadolu'nun kapılarını Türklere açan sonrasında Türklerin Anadolu'ya yerleşmesini sağlayan savaş Pasinler Savaşı'dır.

....

3. ( ) IV. Haçlı Seferi Türkiye Selçuklu Devleti'nin başkentini İznik'ten Konya'ya taşımasına neden olmuştur.

....

4. ( ) Türkiye Selçuklu Devleti'nin Moğollara yenilerek yıkılış sürecine girdiği savaşın adı Kösedağ Savaşı'dır.

....

5. ( ) Beylerine; "Anadolu'da nereyi fethederseniz orası sizindir." diyerek Anadolu fetihlerini hızlandıran Büyük Selçuklu hükümdarı Tuğrul Bey'dir.

....

Etkinlik - 3

Aşağıda Anadolu'da kurulan ilk Türk Beylikleri ile ilgili bilgiler verilmiştir. Bu ifadeleri soru cümlelerine dönüştürünüz.

- Malabadi Köprüsü Artuklu Beyliği'nden kalma bir eserdir.
- Anadolu'da kurulan ilk Türk beylikleri arasında en güçlü olan Danişmend Beyliği'dir.
- Anadolu'da kurulan ilk Türk beyliği Saltuklu Beyliği'dir.
- Tokat Niksar'daki Yağıbasan Medresesi; Danişmend Beyliği eseridir.
- Divriği Ulu Cami Mengücek Beyliği eseridir.
- İlk Türk denizcisi Çaka Bey'dir.

Etkinlik - 4

Aşağıda verilen bilgilerin hangi beyliklere ait olduğunu karşısındaki boşluğa yazınız.	
Malazgirt Savaşı'ndan sonra Erzurum ve çevresinde kuruldu.	
İlk Türk beylikleri içinde en güçlüsüdür.	
Malazgirt Savaşı'ndan sonra Erzincan ve çevresinde kurulan beyliktir.	
Anadolu'da kurulan ilk denizci Türk beyliğidir.	
Başta Bizans ve Haçlılar olmak üzere Türk yurdunu saldırılara karşı korumuşlardır.	

Etkinlik - 5

Tarihi ticaret yollarından İpek Yolu ve Baharat Yolu'nda satılan ürünler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir. Ürünler hangi ticaret yolu ile satılıyor ise "X" işareti koyarak gösteriniz.

Ürün Adı	İpek Yolu	Baharat Yolu
Zerdeçal		
İpek		
Porselen		
Tarçın		
Mücevher		
Karanfil		
Karabiber		
Deri		

Etkinlik - 6

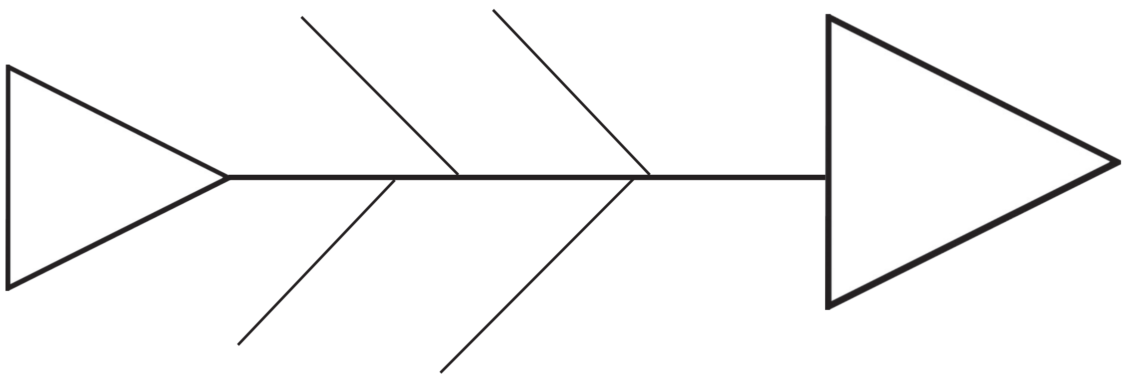
İpek Yolu tarihi bir ticaret yolu olması yanında aynı zamanda İpek Yolu'nun sosyal, kültürel, teknolojik ve ekonomik boyutları da bulunmaktadır.

Aşağıdaki tabloda İpek Yolu'nun toplumları hangi alanda etkilediğini X işareti koyarak gösteriniz.

Olay	Teknolojik	Sosyal ve Kültürel	Ekonomik
Türklerin Çinlilerle evlenmesi			
Han ve kervansaraylarda para kazanılması			
Anadolu'da ipek kumaş üretiminin öğrenilmesi			
İpek yolu üzerindeki şehirlerin zengin olması			
ÇinlilerinTürklerden pantolon giymeyi öğrenmesi			

Etkinlik - 7

Türklerin Anadolu'yu yurt edinmesine etkili olan faktörleri balık kılçığı üzerine yazınız.

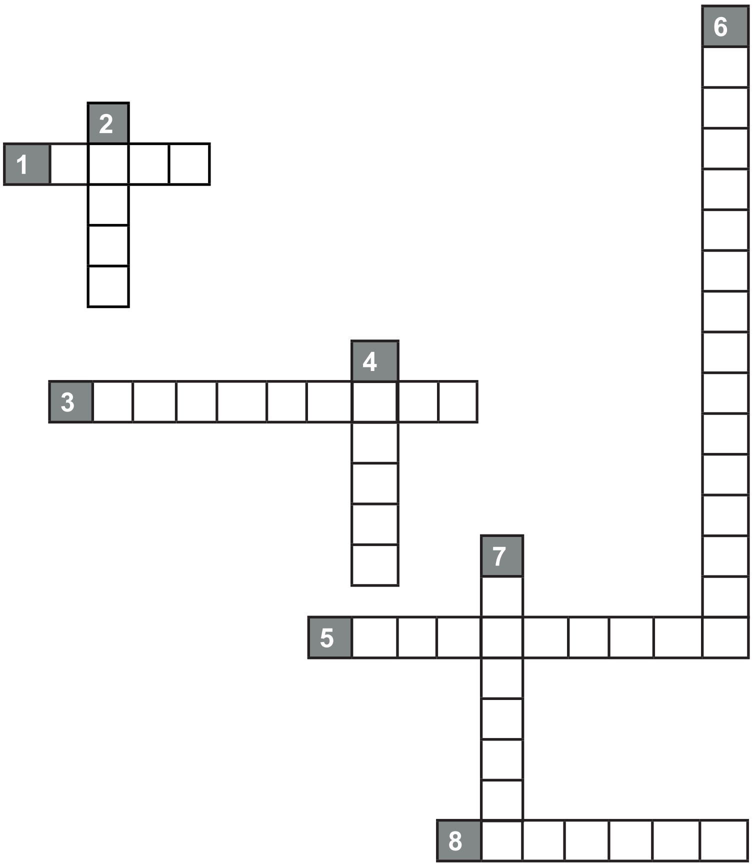

Etkinlik - 8

Aşağıdaki önermeleri okuyarak çengel bulmacayı doldurunuz.

Çengel bulmacadaki kelimeleri aşağıdaki kelimelerden seçiniz.

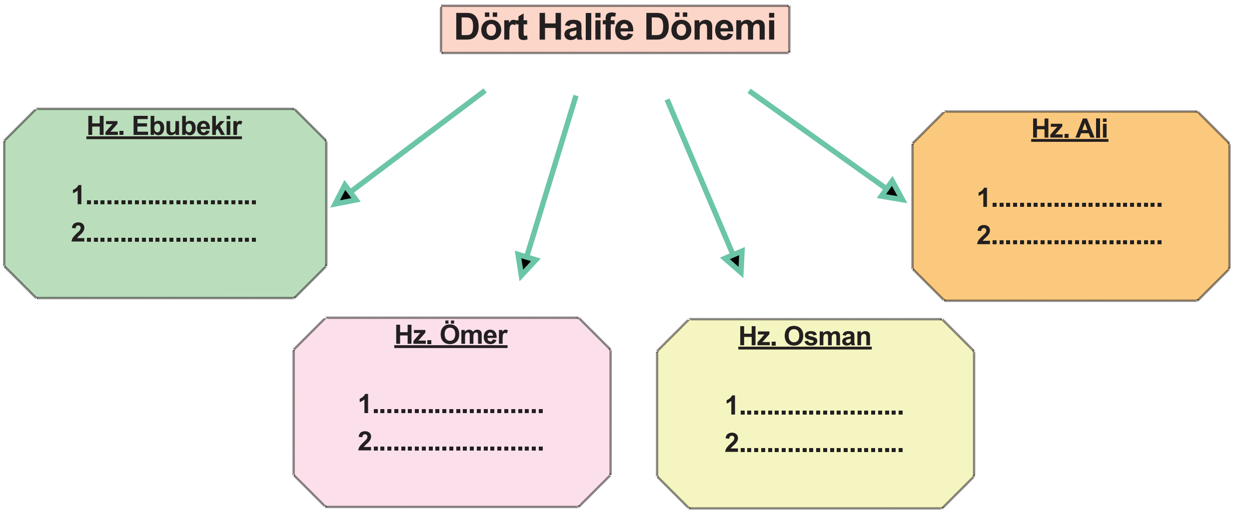
BAHARAT   İPEK   PEKİN   KARABİBER   TARÇIN   SUSAM   SASANİLER
BİZANS   COĞRAFİ KEŞİFLER   PUSULA   BARUT   MATBAA   ŞİAN

1- İpek yolunun başladığı şehrin adıdır.
2- Çinden başlayan ve Hazar denizinin kuzey ve güneyinden Avrupa’ya ulaşan tarihi ticaret yolunun adıdır.
3- Baharat yolunda ticareti yapılan tarım ürünlerinden birinin adıdır.
4- İpek yolunu elde tutmak için Türklerin iş birliği yaptığı Avrupa'da yer alan ülkenin adıdır.
5- İpek yolunu elde tutmak için Türklerin iş birliği yaptığı İran'da yer alan ülkenin adıdır.
6- Baharat yolu Osmanlıların eline geçince Avrupa’da yaşanan önemli gelişmedir.
7- Hindistan’dan başlayarak Avrupa’ya tarım ürünlerinin satıldığı ticaret yolunun adıdır.
8- Baharat yolunda ticareti yapılan tarım ürünlerinden birinin adıdır.

Etkinlik - 9

Aşağıdaki şemada boş bırakılan yerlere halifelerin kemdi dönemlerine ait ikişer gelişmeyi yazınız.

Etkinlik - 10

Aşağıda verilen kavramları ilgili olduğu açıklamalar ile eşleştiriniz.

1. ( ) Ahilik
2. ( ) Medrese
3. ( ) Kervansaray
4. ( ) Şifahane
5. ( ) Külliye

a) Bir camiinin çevresinde yapılan yapıların tümüdür.
b) İslam ülkelerinde orta ve yüksek eğitim verildiği eğitim kurumlarıdır.
c) Çeşitli meslek gruplarını bir araya getiren esnaf teşkilatıdır.
d) Tüccarların ticaret yolları üzerinde konakladıkları yerdir.
e) İslam dünyasında hastanelere verilen addır.

Etkinlik - 11

Yunus Emre, Hacı Bektaş-ı Veli ve Mevlana'ya ait sözlerin yorumunu karşısındaki kutucuğa yazınız.

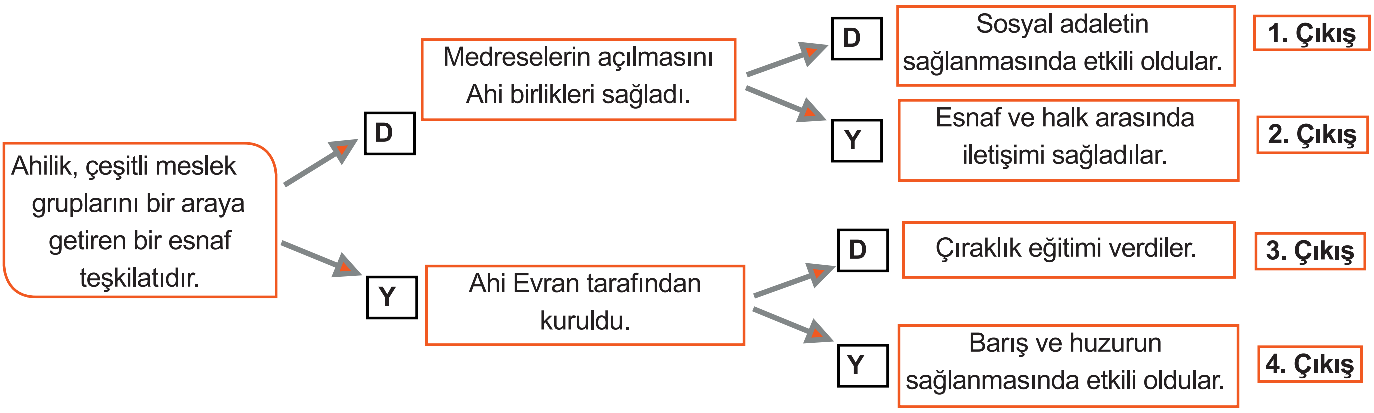
Ne kadar bilirsen bil söylediklerin karşındakinin anlayabildiği kadardır.
Mevlana →

Cümleler doğrudur sen doğru isen, doğruluk bulunmaz, sen eğri isen
Yunus Emre →

Özünü bilirsen özürden kurtulursun
Hacı Bektaş-ı Veli →

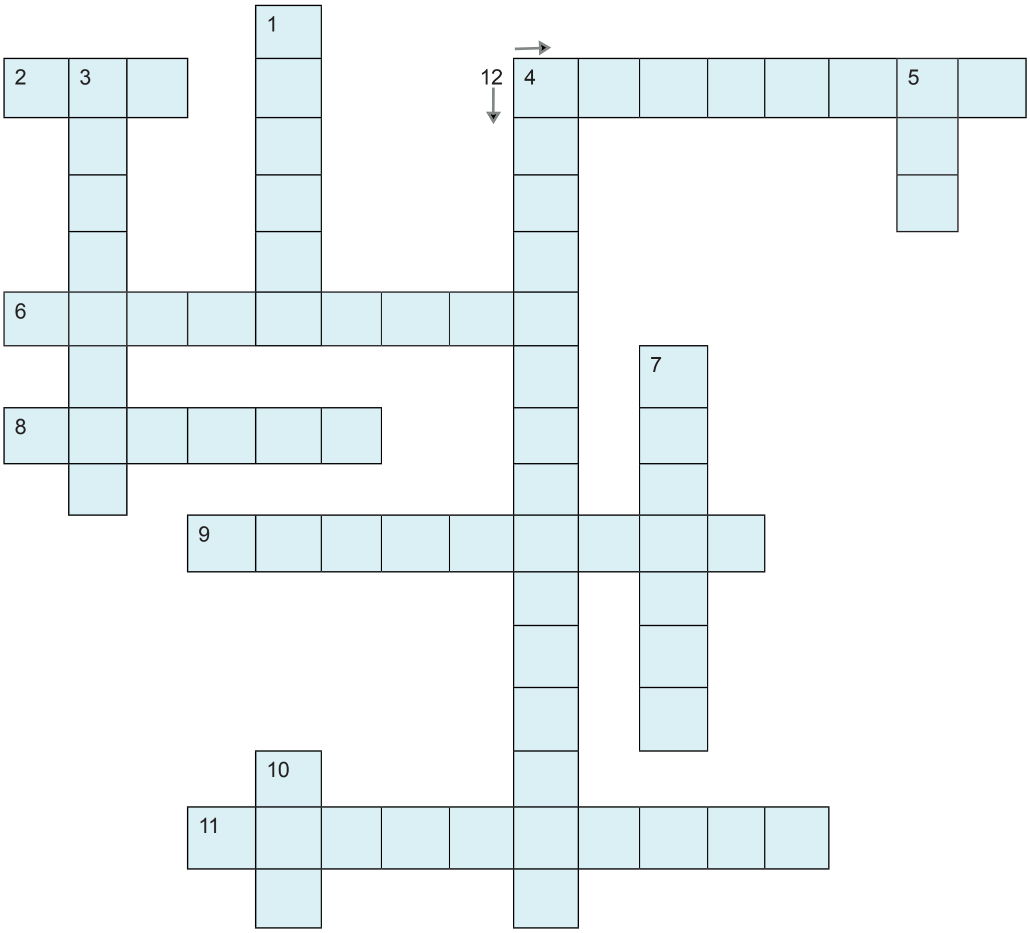
Etkinlik - 12

Aşağıda verilen bilgileri doğru ve yanlış olma durumlarına göre değerlendirdiğinizde kaçıncı çıkışa ulaşacağınızı bulunuz.

Etkinlik - 13

İLK TÜRK DEVLETLERİ BULMACA ETKİNLİĞİ

Soldan Sağa

2. Hükümdara yönetme yetkisinin Tanrı tarafından verildiği inancıdır.
4. Türklerin ana yurdudur.
6. Göktürklere ait destandır.
8. Eski Türk devletlerinde mezarların üstüne gömülen kişinin öldürdüğü düşman sayısı kadar dikilen taşlardır.
9. Asya Hun Devleti'ne ait destandır.
11. Tarihte Türk adıyla kurulan ilk devlettir.

Yukarıdan Aşağı

1. Asya Hun Devleti'nin kurucusudur.
3. Yerleşik hayata geçen ilk Türk devletidir.
5. Eski Türk devletlerinde cenaze törenine verilen isimdir.
7. Tarihte bilinen ilk Türk devletidir.
10. Uygurlara ait destandır.
12. Türklerin ilk yazılı kaynaklarıdır.

Etkinlik - 14

DOĞRU-YANLIŞ

Cümlelerde belirtile ifadeler doğru ise ’D” yanlış ise ‘’Y” yazınız. Yanlış olduğunu düşündüğünüz ifadelerin doğrularını altlarına yazınız.

1- (   ) Yerleşik hayata geçen ilk Türk devleti Göktürkler’dir.

2- (   ) Kavimler Göçü ile İlk Çağ sona erdi, Orta Çağ başladı.

3- (   ) I. Göktürk Devleti’nin kurucusu Mete Han’dır.

4- (   ) Bilinen ilk düzenli ordu Bumin Kağan tarafından kurulmuştur.

5- (   ) Çinliler Hun akınlarından korunmak için Çin Seddi’ni yapmışlardır.

6- (   ) Orta Asya’da karasal iklim hakim olduğundan ekonomik faaliyet olarak hayvancılık yaygındır.

7- (   ) İlk Türk devletlerinde hükümdara ülkeyi yönetme yetkisinin Tanrı tarafından verildiği inanışına Toy denirdi.

8- (   ) İlk Türk devletlerinde hükümdarlar Han, Hakan, Kağan gibi unvanlar kullanmışlardır.

9- (   ) Uygurlar tahta harflerden oluşan ilk Türk matbaasını kurmuşlardır.

10- (   ) Eski Türk devletlerinde en yaygın dini inanış Manihenizm’dir.

Etkinlik - 15

EŞLEŞTİRME ETKİNLİĞİ

Verilen özelliklerin ait oldukları devletleri "X" işareti koyarak belirtiniz.

Özellikler	Asya Hun	I. Göktürk	II. Göktürk	Uygurlar
1. Ergenekon destanı bu devlete aittir.				
2. Onlu sisteme dayalı ilk düzenli Türk ordusunu kurmuşlardır.				
3. "Türk" adını ilk kullanan devlettir.				
4. İlk Türkçe yazılı belgeleri olan ‘’Orhun Kitabeleri” bu devlete aittir.				
5. Kağıt ve matbaayı kullanan ilk Türk devletidir.				
6. Oğuz Kağan Destanı bu devlete aittir.				
7. Yerleşik hayata geçen ilk Türk devletidir.				
8. Kurucusu Bumin Kağan’dır.				
9. Mimari eserler bırakan ilk Türk devletidir.				
10. Kurucusu Teoman’dır.				

Etkinlik - 16

Aşağıda verilen kavramlar ile ilgili olduğu açıklamaları örnekteki gibi eşleştiriniz.

1-MANİHENİZM	(7) 1. Türk adının geçtiği ilk yazılı metinlerdir.
2-TÜREYİŞ	( ) 2. Yerleşik hayata geçen ilk Türk devletidir.
3-KURULTAY	( ) 3. Köktürk Devletine ait destandır.
4-OĞUZ KAĞAN	( ) 4. M.Ö. 220 - M.S. 216 yılları arasında hüküm sürmüş, bilinen ilk Türk devletidir.
5-UYGURLAR	( ) 5. Türkler arasında yaygın olan tek tanrılı dini inanıştır.
6-ERGENEKON	( ) 6. Eski Türk devletlerinde devlet işlerinin görüşüldüğü meclistir.
7-ORHUN KİTABELERİ	( ) 7. İlk düzenli orduyu kuran kişidir.
8-METE HAN	( ) 8. Asya Hun Devletine ait destandır.
9-GÖK TANRI	( ) 9. Uygurlar arasında yaygın dini inanıştır.
10-ASYA HUN	( ) 10. Uygurlara ait destandır.

Etkinlik - 17

İslamiyetin doğuşu ile ilgili harfleri karışık verilen kavramların doğrusunu karşısına yazınız.

İCRETH → ____________

NEMEİD → ____________

LİHEFA → ____________

MİLAYETİS → ____________

DEHEKN → ____________

RİDEB → ____________

BİYEDEYHU → ____________

Etkinlik - 18

Aşağıdaki tabloda Hz. Muhammed ve Dört Halife dönemlerine ait bazı gelişmeler verilmiştir. Gelişmelerin meydana geldiği dönemi X işareti koyarak belirtiniz.

	Hz. Muhammed Dönemi	Hz. Ebubekir Dönemi	Hz. Ömer Dönemi	Hz. Osman Dönemi	Hz. Ali Dönemi
1. Kur'anı Kerim kitap haline getirildi.					
2. Mekke'den Medine'ye göç edildi.					
3. İlk İslam donanması kurularak Kıbrıs alındı.					
4. Divan teşkilatını kuruldu.					
5. İç karışıklıklar arttı, Cemel ve Sıffin Savaşı yapıldı.					
6. Kuranı Kerim çoğaltılarak diğer şehirlere gönderildi.					
7. Medineli Müslümanlar ile Mekkeli müşrikler arasında 624 yılında Bedir Savaşı yapıldı.					
8. 630 yılında Mekke ile mücadele edildi. Kâbe'yi putlardan temizlendi.					
9. Yalancı peygamberler ortadan kaldırıldı.					
10. Son haccında müslümanlara Veda Hutbesi ile seslendi.					

Etkinlik - 19

Aşağıda verilen cümlelerin karşısına doğru ise (D) yanlış ise (Y) harflerini yazınız. Yanlış olduğunu düşündüğünüz ifadelerin doğrularını boşluklara yazınız.

1 (...) Hz. Ömer döneminde ayetler toplatılarak Kur'an kitap haline getirilmiştir.
....

2 (...) Hz. Muhammed (s.a.v) 20 Nisan 571 tarihinde Mekke'de doğmuştur.
....

3 (...) İlk İslam donanması Hz. Osman Dönemi'nde oluşturulmuş ve Kıbrıs fethedilmiştir.
....

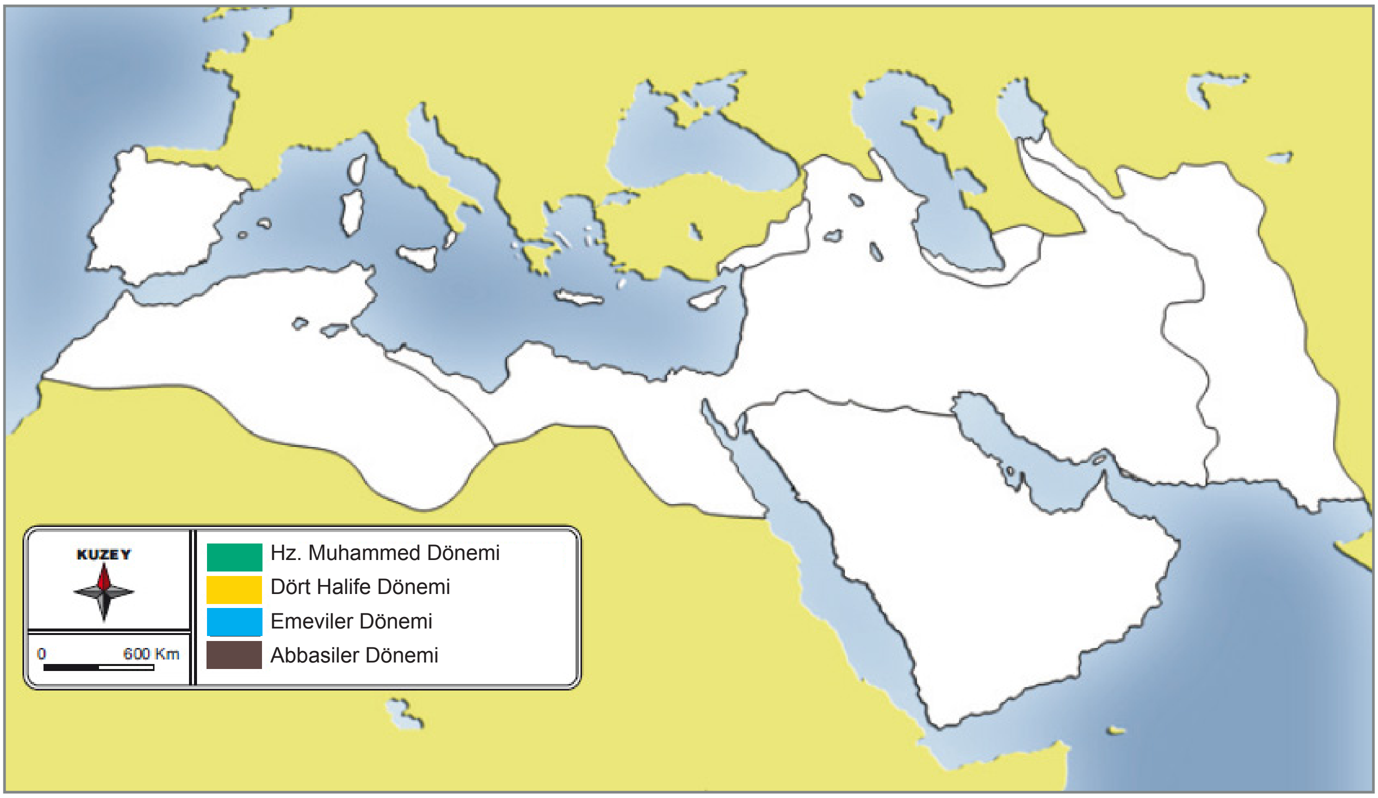
4 (...) Medineli Müslümanlar ile Mekkeli müşrikler arasında 624 yılında Bedir Savaşı yapılmıştır.
....

5 (...) Abbasiler, Türklere özel olarak "Samarra" adlı şehri kurmuştur.
....

6 (...) Abbasilerin, Arap milliyetçiliği yapmaları islamiyetin diğer milletler arasında yayılmasına olumsuz etki etmiştir..

7 (...) İslamiyetten önce insanlar arasında toplumsal farklılıklar vardı ve insanlar alınıp satılıyordu.
....

Etkinlik - 20

Yukarıda verilen haritayı, haritanın altında verilen dönemlere göre boyayınız.

Aşağıda verilen soruları cevaplayınız.

1-Mekke ve Medine hangi dönemde fethedilmiştir?

………………………………………………………………………………………………

2-İran, Irak, Mısır hangi dönemde fethedilmiştir?

………………………………………………………………………………………………

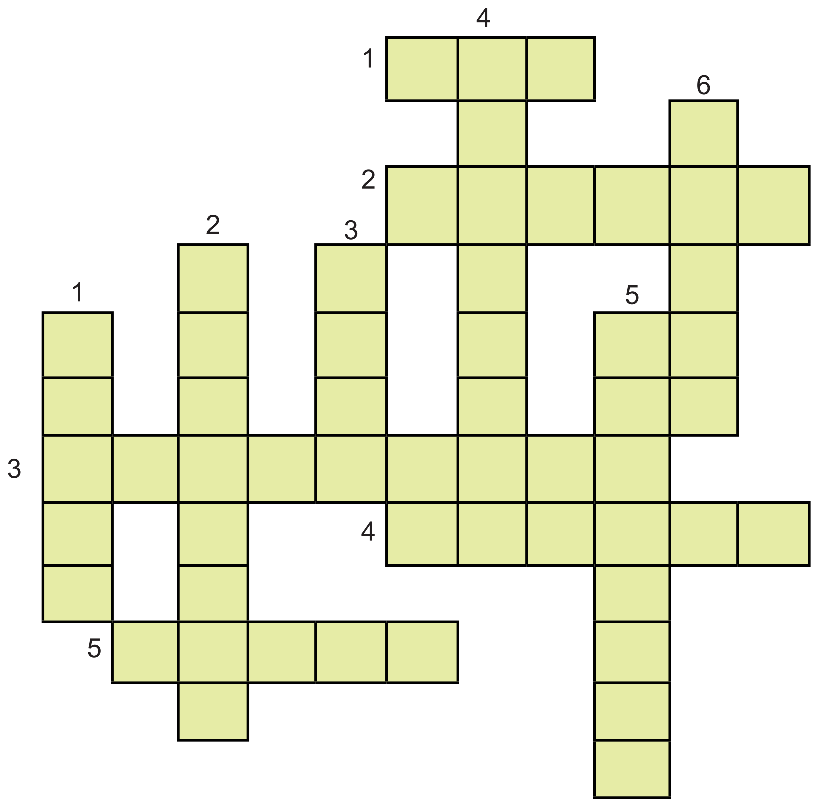
Etkinlik - 21

Aşağıda verilen ifadeleri uygun kavramlarla eşleştiriniz.

1	Türklerde İslamiyetin kabulünden sonra kullanılan bağımsızlık sembolüdür.
2	Türklerde İslamiyetin kabulünden sonra töre ile beraber uygulanmaya başlayan kurallar bütünüdür.
3	Hindistan'a 17 sefer düzenleyerek İslamiyetin Hindistan'da yayılmasını sağlayan Türk devletidir.
4	İlk Türk-İslam edebiyatının önemli örneklerinden olan Kutadgu Bilig adlı eserin yazarıdır.
5	Gazne hükümdarı Sultan Mahmut'un "sarayımın en değerli hazinesi" ifadesini kullandığı bilim insanıdır.

A	Kaşgarlı Mahmut
B	Karahanlılar
C	Gazneliler
D	Hutbe
E	Şer'i Hukuk
F	Biruni
G	Yusuf Has Hacip

Etkinlik - 22

SOLDAN SAĞA

1. İpek Yolu için Türk devletlerinin savaştığı ülkedir.
2. Uzak yerlere ticaret malı ve yolcu taşıyan; at, deve, katır vb. den oluşan yük hayvanları katarıdır.
3. Türk devletlerinin elindeki İpek Yolu'nu kaybetmemek için anlaşma yaptığı ülkedir.
4. İpek Yolu güzergahındaki şehirlerden biridir.
5. Çinlilerin Türklerden öğrendiği bir kıyafettir.

YUKARIDAN AŞAĞI

1. Osmanlı ……………'ı ele geçirince Baharat yoluna sahip oldu.
2. İpek Yolu'nda taşınan değerli mallardan birisidir.
3. İpek Yolu'nun başladığı şehirdir.
4. Mücevher, deri gibi değerli eşyaların taşındığı ticaret yoludur.
5. Baharat Yolu'yla taşınan ürünlerden biridir.
6. Baharat Yolu üzerindeki körfezin adıdır.

Etkinlik - 23

Aşağıdaki ifadeleri ilişkili olduğu yol ile eşleştiriniz.

1. Çin'in Şian kentinden başlayan yoldur.	
2. Hindistandan başlayıp Avrupa'ya kadar uzanan yoldur.	
3. Çinliler başta evlilik yolu olmak üzere farklı yollarla Türk Devletlerine yaklaşarak bu yolun sağladığı yararları öğrenmişlerdir.	Baharat Yolu
4. Karabiber, zerdeçal, tarçın, zencefil, karanfil gibi ürünlerin taşındığı yoldur.	
5. Türk Devletleri bu yolun denetimini kaybetmemek için bazen Sasaniler ile bazen de Bizans ile işbirliği yapmışladır.	
6. Sadece ipeğin değil deri, porselen, mücevher vb. değerli birçok malın taşındığı bir yol olmuştur.	İpek Yolu
7. Mısır'ın ele geçmesi sonucunda kontrolü Osmanlıya geçen ticaret yoludur.	

Etkinlik - 24

Ö	İ	C	K	J	S	R	O	O	S	M	A	N	L	I
U	P	P	Ğ	İ	Z	T	I	R	A	S	S	E	L	K
T	E	B	R	İ	Z	N	İ	S	T	U	E	B	H	E
A	K	V	E	N	E	D	İ	K	I	A	L	Ş	Ç	A
N	Y	V	B	İ	Z	A	N	S	M	M	Ç	İ	N	H
K	O	Y	T	A	H	R	A	N	T	A	U	A	L	I
L	L	M	S	E	H	T	Z	S	İ	H	K	N	Ğ	K
U	U	T	B	U	H	A	R	A	J	I	L	Ü	İ	O
B	F	O	H	İ	V	R	R	S	B	A	U	R	K	Ü
N	Ö	R	H	C	Ö	Ç	L	A	P	U	R	V	A	M
A	N	T	M	A	S	I	M	N	T	E	C	B	İ	B
T	V	E	J	B	U	N	M	İ	L	Y	D	Ö	S	İ
S	C	K	İ	A	D	A	N	L	D	A	O	K	İ	D
İ	E	E	S	S	V	M	A	E	B	D	F	L	C	A
T	İ	C	A	R	E	T	C	R	E	K	G	F	U	C
A	T	İ	L	A	H	İ	N	D	İ	S	T	A	N	İ

Yukarıdaki tabloda ticaret yolları ile ilgili kavramlar gizlenmiş halde verilmiştir. Aşağıda verilen ifadelere karşılık gelen kavramları belirleyerek tablo üzerinde gösteriniz.

1. İnsanlık tarihinin en eski ticaret yollarından birinin adı.
2. Günümüzde İran sınırları içinde kalan, geçmişte İpek Yolu güzergahı üzerinde yer alan bir şehir.
3. Arabistan yarımadasının doğusu ile İran'ın güneybatısı arasında kalan Hint Okyanusu'na bağlı körfez.
4. Tarihi İpek Yolu üzerinde bulunan, günümüzde Özbekistan'da yer alan şehir.
5. Türklerin İpek Yoluna hakim olmak için Çin'e karşı işbirliği yaptığı devletlerden birinin adı.
6. İpek Yolu'nun başlangıcı olarak kabul edilen Çin şehri.
7. Türklerin İpek Yolu'na hakim olmak için en uzun süre mücadele ettiği devlet.
8. Baharat Yolu'nda ticaret yapılan ürünlerden birinin adı.
9. 11. ve 14. yüzyıllar arasında Orta Asya'nın bir bölümünü ve Orta Doğu'yu yöneten, Oğuzların Kınık boyuna mensup hanedan.
10. Tarihte ilk kez Türkler tarafından giyilen ve Orta Asya'dan dünyaya yayılan giyim eşyası.
11. Tarihi Baharat Yolu üzerinde yer alan ve Akdeniz'e kıyısı olan ülke.
12. Baharat Yolu'na hakim olan denizci devletlerden birinin adı.

Etkinlik - 25

Aşağıda verilen bilgilerden doğru olanların karşısına ''D'', yanlış olanların karşısına ''Y'' yazınız.

1	Türklerin İslamiyeti kabulünden sonra meydana gelen değişimler yalnızca siyasi alanda görülür.	......
2	Türkler kendi kültür ve medeniyetlerini İslamiyet ile kaynaştırarak Türk-İslam medeniyetini oluşturmuştur.	......
3	Türkler İslamiyetten önce hükümdarları için kullandıkları han, hakan, kağan gibi unvanları İslamiyetin kabulünden sonra, tamamen terketmişlerdir.	......
4	Türkler hiçbir zaman ordu-millet bilincini kaybetmemişlerdir.	......
5	Türklerde İslamiyet öncesi önemli bir sanat dalı olan heykelcilik, İslamiyetten sonra da gelişerek devam etmiştir.	......
6	Türklerde İslamiyet öncesi dönemde, mimari eserlere daha çok rastlanır.	......
7	İlk Türk devletlerinde görülen "Ülke toprakları hanedan ailesinin ortak malıdır." anlayışı, Türk İslam devletlerinde de uygulanmıştır.	......
8	Türklerde İslamiyet öncesi dönemde var olan halı ve kilim dokumacılığı, el sanatları, maden işlemeciliği vb. sanatlar İslamiyetin kabulünden sonra önemini kaybetmiştir.	......

Etkinlik - 26

Aşağıda Türklerin İslamiyeti kabulünden sonra yaşadığı değişimleri gösteren tabloya yer verilmiştir.
Buna göre tabloda boş bırakılan yerleri doldurunuz.

	Türklerin İslamiyet'i Kabulü Öncesi	Türklerin İslamiyet'i Kabulü Sonrası	Hangi Alanda Gerçekleştiği
1	Kurultay	……………………...........	Devlet yönetimi
2	Töre	……………………...........	Hukuk
3	……………………...........	Sultan	……………………...........
4	Göktürk ve Uygur alfabeleri	……………………...........	Dil
5	……………………...........	Cihat anlayışı	Siyasi/Dini
6	Konar göçer	……………………...........	……………………...........
7	Göktürk Kitabeleri	Kutadgu Bilig, Divan-ı Lügat-it Türk	……………………...........

Etkinlik - 27

Aşağıda verilen cümlelerde boş bırakılan yerleri uygun kelimeleri kullanarak doldurunuz.

1. İlk Türk İslam devletlerinde esnaf ve zanaatkârların aralarında dayanışma sağlamak amacıyla kurdukları örgüte ………………………denirdi.
2. İslamiyetten önce Türklerde görülen heykelcilik sanatının yerini İslamiyetin kabulünden sonra………………….. ve …………………. gibi sanat dalları almıştır.
3. Türklerin İslamiyetin kabulünden sonra birçok şehirde mescit, türbe, medrese, han, hamam, kervansaray yapmaları ………………………..alanda ileri gittiklerini gösterir.
4. Türklerin İslamiyeti seçmeleri eğitim anlayışlarında değişiklikler meydana getirmiş, günümüz üniversiteleri düzeyinde ……………………………. açılmıştır.
5. ……………………………………İslamiyeti kabul eden ilk Müslüman Türk devletidir.
6. İslamiyet ile beraber kutlamaya başladığımız …………………………. ve ……………………. bayramları Türk kültürünün zenginleşmesini, toplum yapısının güçlenmesini, birlik ve beraberliğin artmasını sağlamıştır.

1. I. Pasinler Savaşı
II. Miryokefalon Savaşı
III. Anadolu’ya ilk Türk akınları
IV. Malazgirt Savaşı

Anadolu’nun Türk yurdu olması aşamalarının kronolojik sıralaması hangisinde <u>doğru</u> belirtilmiştir?

A) I - III - II - IV

B) III - I - II - IV

C) III - I - IV - II

D) I - III - IV - II

2. Türkler Anadolu’ya başlattıkları akınlar nedeniyle, Bizans ile önemli savaşlar yapmak durumunda kalmışlardır. Bu savaşların hepsinde Türkler galip gelerek Anadolu’da hızla ilerlemişlerdir.Türkler ile tek başına mücadele edemeyeceğini anlayan Bizans, Avrupa'dan yardım istemiş ve Haçlı Seferleri başlamıştır.

Haçlı Seferleri'nin başlamasına neden olan savaş aşağıdakilerden hangisidir?

A) Dandanakan Savaşı

B) Malazgirt Savaşı

C) Pasinler Savaşı

D) Miryakefalon Savaşı

3. Anadolu’nun yurt edinilmesinde mutasavvıflar etkili olmuştur. Anadolu Türklüğünün Moğol istilası nedeniyle zor günler geçirdiği dönemde eserleri ve samimi sohbetleriyle halka yol göstermişlerdir. İslam dininin özünü Anadolu insanına aktararak milletimizin birliğini ve bütünlüğünün korumasında önemli rol oynamışlardır.

Aşağıdakilerden hangisi Anadolu’nun Türkleşmesinde ve İslamlaşmasında etkili olan bu mutasavvıflardan <u>değildir</u>?

A) Mevlana Celaleddin-i Rumi

B) Hacı Bektaş-ı Veli

C) Yunus Emre

D) Nizamülmülk

4. Alparslan’ın “Beylerim! Anadolu’da nereyi fethederseniz orası sizindir. Fethettiğiniz yerde beyliğinizi kurunuz.” sözü üzerine Anadolu’da ilk Türk beylikleri kurulmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi Anadolu'da kurulan ilk Türk beyliklerinden biri <u>değildir</u>?

A) Danişmentliler

B) Karesioğulları Beyliği

C) Saltuklular

D) Çaka Beyliği

5. Ticaret, devletlerin temel geçim kaynaklarından biridir. Tarih boyunca devletler ticareti geliştirmek için uğraş vermişlerdir.

Aşağıdakilerden hangisi Türkiye Selçuklu Devleti’nin ticareti geliştirmek amacıyla yaptığı eserlendendir?

A) Kervansaray

B) Medrese

C) Şifahane

D) Külliye

6. Türkler İpek Yolu'nu ele geçirmek için başka devletler ile iş birliği yapmışlardır.

Buna göre Türkler;

I. Sasani,
II. Çin,
III. Bizans,
IV. Hindistan

devletlerinden hangileri ile iş birliği yapmışlardır?

A) I ve II

B) I ve III

C) II ve III

D) II ve IV

7. Tarihi İpek Yolu'nun sadece bir ticaret yolu olmadığı, ekonomik özellikleri yanında sosyal ve kültürel etkilerinin de olduğu söylenebilir.

Aşağıdakilerden hangisi İpek Yolu'nun sosyal ve kültürel özelliklerinden birisi olamaz?

A) Çinlilerin Türklerden pantolon giymeyi öğrenmesi

B) Tarihi ticaret yolu üzerindeki toplumların birbirini tanıması

C) Anadolu'nun ekonomik olarak zenginleşmesi

D) Türklerin Çinlilerle evlenmesi

8. Hindistan'da yetiştirilen tarım ürünleri, tarihi ticaret yolu olan Baharat Yolu'yla taşınarak Avrupa'ya satılıyordu. Bu ürünler birçok alanda kullanılıyordu.

Aşağıdakilerden hangisi bu alanlardan birisi değildir?

A) Sofralarda tüketilmesi

B) Parfüm üretiminde kullanılması

C) Eczacılıkta ham madde olarak kullanılması

D) Ticarette takas amacı ile kullanılması

9. **Tarihi Baharat Yolu aşağıdaki ulaşım sistemlerinin hangisinin gelişmesine daha fazla katkı yapmıştır?**

A) Kara yolları

B) Deniz yolları

C) Hava yolları

D) Demir yolları

10. **Günümüz Asya siyasi haritası üzerinde tarihi İpek Yolu üzerinde bulunmayan ülke aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Vietnam

B) Çin

C) Türkmenistan

D) Türkiye

11. Türkiye Selçuklu Devleti döneminde Rumlar, Ermeniler, Süryaniler ve Müslümanlar bu topraklarda yaşamaya devam etmişlerdir.

Bu durum Türkiye Selçuklu Devleti ile ilgili aşağıdakilerden hangisini kanıtlar?

A) Haçlılarla mücadele edilmesini

B) Dini hoşgörüye sahip olunmasını

C) Ahi teşkilatının olmasını

D) Ülkenin hanedanın malı sayılmasını

12. Anadolu'da ilk medreseyi yapmışlardır. (Yağıbasan Medresesi)

Anadolu'da ilk köprüyü yapmışlardır. (Malabadi Köprüsü)

Verilen bilgilerin ait olduğu beylikler aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	Yağıbasan Medresesi	Malabadi Köprüsü
A)	Danişmentliler	Artuklular
B)	Artuklular	Saltuklular
C)	Mengücekliler	Artuklular
D)	Saltuklular	Mengücekliler

13. Türkiye Selçuklu Devleti döneminde kervansarayların yapılması aşağıdaki alanlardan hangisiyle ilgilidir?

A) Siyasî B) Ticarî C) Hukukî D) Dinî

14. Gülşah Öğretmen, sosyal bilgiler dersinde II. Kılıçarslan'ın ülkeyi on bir oğlu arasında paylaştırdığını söylemiştir.

Hangi öğrencinin verdiği cevap bu durumun sonuçlarından biri <u>olamaz</u>?

A) **Elif:** II. Haçlı Seferinin kaybedilmesi.

B) **Mert:** Taht kavgalarının yaşanması

C) **Murat:** Devletin duraklama dönemine girmesi

D) **Selin:** Merkezi otoritenin güçlenmesi

15. I. Anadolu için Bizans ile yapılan ilk savaş.
II. Anadolu'nun kapılarının Türklere açıldığı savaş.
III. Anadolu'nun Türk yurdu olmasının kesinleştiği savaş.

Türkiye tarihinin dönüm noktası sayılan bu savaşların isimleri hangisinde <u>doğru</u> verilmiştir?

	I	II	III
A)	Pasinler	Malazgirt	Miryokefalon
B)	Malazgirt	Miryokefalon	Pasinler
C)	Pasinlar	Miryokefalon	Malazgirt
D)	Malazgirt	Pasinler	Miryokefalon

16. "İslamiyet ile beraber Türkler, sosyal ve kültürel alanda birçok değişim yaşamıştır" **diyen bir öğrenci aşağıdakilerden hangisini bu duruma kanıt olarak <u>gösteremez</u>?**

A) Medreselerin önemli eğitim kurumları haline gelmesini

B) Tasavvuf müziğinin gelişmesini

C) Dini bayramların kutlanmaya başlanmasını

D) Ordu-millet anlayışına sahip olunmasını

17. İlk Müslüman Türk devleti olan Karahanlılar, ticaretin canlanması ve güvenliği için Ribat adıyla ilk kervansarayları, Bimarhane adı verilen ilk hastaneleri yapmışlardır.

Buna göre Karahanlılar'ın Türk İslam Medeniyetine hangi alanlarda katkı yaptığı savunulabilir?

A) Ekonomi - Eğitim

B) Hukuk - Kültür

C) Ekonomi - Sağlık

D) Siyasi - Eğitim

18. İslamiyetin kabulünden önce Orta Asya'da konar-göçer olarak yaşayan Türkler, İslamiyetle beraber şehir hayatına uyum sağlamışlardır. Bu durum Türklerin yerleşik hayata geçişini hızlandırmıştır.

Sadece bu bilgilere bakılarak Türklerin İslamiyeti kabulü ile hangi alanda bir değişim yaşadıkları savunulabilir?

A) Askerî B) Sosyal C) Ekonomi D) Siyasi

19. Sosyal bilgiler öğretmeni Ayşe Hanım, öğrencisi Selim'den Türklerin İslamiyeti kabulünden sonra Türk tarihinde meydana gelen siyasi değişimleri konu alan bir metin yazmasını istemiştir.

Buna göre Selim, aşağıdaki ifadelerden hangisini kullanırsa konunun dışına çıkmış olur?

A) Türklerin İslamiyet'i kabulüyle beraber İslami hukuk kuralları uygulanmaya başlanmıştır.İslami hukuk kurallarına "Şer'i Hukuk", Türk töresine dayanan hukuk kurallarına da "Örfi Hukuk" denilmektedir.

B) Orta Asya'da kurulan ilk Müslüman Türk Devleti Karahanlılardır. Satuk Buğra Han zamanında İslamiyet, devletin resmi dini ilan edilmiş, bu durum devletin içerisinde yaşayan Türk boylarının İslamlaşmasını sağlamıştır.

C) Karahanlılarla çağdaş, bir başka müslüman Türk devleti Afganistan topraklarında kurulan Gaznelilerdir. Gazneli Mahmut Hindistan'a yaptığı 17 sefer ile İslamın Hindistan'da yayılmasını sağlamıştır.

D) Büyük Selçuklu Hükümdarı Tuğrul Bey, Abbasi Halifesi'ni Anadolu'da Bizans İmparatorluğu, Mısır'da ise Fâtımî baskısından kurtararak İslam dünyasının koruyuculuğunu üstlenmiştir. Bu gelişme üzerine Halife, Tuğrul Bey'e Doğu'nun ve Batı'nın koruyucusu unvanını vermiştir.

20.

BÜYÜK SELÇUKLU DEVLETİ
Selçuklu veziri Nizâmülmülk, XI. yüzyılın ikinci yarısında kendi adını taşıyan Nizamiye Medreseleri'ni kurdu. Medreseler gerek kuruluşu gerekse yetiştirdiği ilim adamlarıyla büyük öneme sahiptir. Medreselerde İslami ilimler ve pozitif bilimler okutuldu.

GAZNELİLER
Gazneli Mahmut, 1017 yılında Harezm'i ele geçirince aralarında Biruni'nin de olduğu binlerce kişiyi esir aldı. Biruni'nin bilimsel çalışmalarını duyan Gazneli Mahmut onu sarayına aldı ve her türlü desteği Biruni'ye sağladı. Gazneli Mahmut ölünce yerine geçen Mesut, Biruni'ye çok değer verdi. Biruni, en önemli eseri olan el-Kanunü'l-Mesudi adlı kitabını Sultan Mesut'a ithaf etti.

Gazneliler ve Büyük Selçuklu Devleti ile ilgili verilen bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Devlet adamları bilimi ve bilim adamlarını desteklemiştir.

B) Türk-İslam devletleri zamanında bilimsel alanda eserler ve kurumlar oluşturulmuştur.

C) Dönemin bilim adamları Türk-İslam devletlerinde rahat çalışma imkanı bulmuştur.

D) Devlet adamlarının bilim adamlarına desteği, medreselerle sınırlı kalmıştır.

21. Sen iyi ad dile Allah sana verdi kut,
Kut'unu bulduğunda gönlünü iyi tut.
İsteyip almadın sen bu beylik gücünü,
Allah verdi fazlıyla bu belli.
Bu beyliği sana lütfederek verdi,
Bunun şükrünü kıl ey geniş bilgili.
Gönlün doğru, özün duru olarak Allah'a tapın,
Halkına iyi davran içten ve yakın.

Kutadgu Bilig'den alınan bu metne göre aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Türklerin İslamiyete geçmesine rağmen kut anlayışını devam ettirdikleri

B) İslami kavramların Türk edebiyatına girdiği

C) Türk devletlerinin yönetim şeklinin tamamen İslama göre şekillendiği

D) Türklerin gelenekleri ile İslami ilke ve kurallara bir arada yer verdikleri

22.

Bu görsel dikkate alındığında Türklerin yaşamı ile ilgili;

I. Göçebe olarak yaşamışlardır.
II. Atı evcilleştirmişlerdir.
III. Tarım ile ilgilenmişlerdir.

yorumlarından hangileri yapılabilir?

A) Yalnız I

B) I ve II

C) II ve III

D) I, II ve III

23. İslamiyet öncesinde Orhun Abideleri dışında yazılı eserlere pek rastlanmazken İslamiyetin kabulünden sonra birçok yazılı eserin ortaya konulduğu görülür. Kaşgarlı Mahmut'un Divanı Lügatit Türk'ü, Yusuf Has Hacip'in Kutadgu Bilig'i, Ahmet Yesevi'nin Divan-ı Hikmet'i bunlardan sadece birkaçıdır.

Bu parçada Türklerin İslamiyeti kabulünden sonra meydana gelen hangi alandaki değişimden söz edilmiştir?

A) Astronomi

B) Edebiyat

C) Coğrafya

D) Matematik

24. **AYŞE:** Türk adıyla kurukan ilk devlettir.
GÖNÜL: Bilinen ilk Türk devletidir.
METE: Yerleşik hayata geçen ilk Türk devletidir.

Hangisi öğrencilerin hakkında bilgi verdiği devletlerden biri <u>değildir</u>?

A) Asya Hun Devleti

B) Avrupa Hun Devleti

C) Göktürk Devleti

D) Uygur Devleti

25. Kutluk Kağan önderliğinde Türklerin ayaklanması neticesinde kurulmuştur. İlk alfabeyi kullanan Türk Devleti unvanını taşır. Türk edebiyatı ve Türk tarihinin ilk yazılı örneği olan Orhun Kitabeleri bu dönemde yazılmıştır. En parlak dönemini Bilge Kağan döneminde yaşayan devlet, Bilge Kağan, Kültigin ve Vezir Tonyukuk'un hayatlarını kaybetmeleri sonucu gücünü yitirmeye başlamıştır.

Hakkında bilgi verilen Türk devleti aşağıdakilerden hangisidir?

A) Asya Hun Devleti

B) I. Göktürk Devleti

C) II. Göktürk Devleti

D) Uygurlar

26.

Çin hakimiyeti altına girmek istemeyen Hunların bir kısmının batıya doğru göç etmeye başlamaları ve batıda Alanlar, Ostrogotlar, Vandallar, Angıl Saksonlar, Franklar, Vizigotlar gibi barbar kavimleri yerlerinden oynatmaları Avrupa'da çok büyük bir göç dalgalanmasına neden olmuş ve tarihte bu olaya **Kavimler Göçü** denmiştir.

Verilenlerden hangisi Kavimler Göçü'nün sonuçları arasında <u>yer almaz</u>?

A) İlk Çağ kapandı, Orta Çağ başladı.

B) Roma İmparatorluğu Doğu ve Batı olmak üzere ikiye ayrıldı.

C) Avrupa'da Feodalite rejimi ortaya çıktı.

D) Asya Hun Devleti kuruldu.

27. İlk Türk Devletleri'nde halk hayvancılıkla uğraşır, göçebe olarak yaşardı. Toprağa bağlı bir yaşantı olmadığı için özel mülk anlayışı ve kölelik gelişmemiştir. Türkler geleneklere dayalı ve Hakan dâhil olmak üzere herkesin uymak zorunda olduğu töre adı verilen yazılı olmayan hukuk kuralları ile yönetilmişlerdir.

Buna göre Türklerin yaşamı ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Toplumsal alanda eşitlik esas alınmıştır.

B) Yasaların üstünlüğü ilkesi benimsenmiştir.

C) Tarımsal üretim en önemli geçim kaynaklarıdır.

D) Türk toplumu geleneklerine bağlıdır.

28. İlk Türk Devletleri'nde devlet işleri Kurultay adı verilen toplantıda görüşülürdü. Kurultay'a Hakan, Hakan'ın eşi Hatun ve boy beyleri katılırdı. Kurultay'da son söz Hakan'a aitti. Kurultay, Hakan'ı seçer, Hakan görevini doğru yapmadığında görevden alabilirdi.

Bu bilgilere göre Kurultay ile ilgili olarak;

I. Kurultay'ın danışma meclisi gibi çalıştığı
II. Türklerde kadınların devlet yönetimine katıldığı
III. Hakanı'nın yetkilerinin kısıtlandığı

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) I, II ve III

29. Malazgirt Savaşı'ndan sonra Alparslan, Anadolu'nun fethi için birçok akıncı komutanını Anadolu'ya göndermiştir. Anadolu'nun fethine katılan beyler, fethettikleri yerlerde kendi adlarını taşıyan beylikler kurdular. Bu beylikler Anadolu'da Gürcüler, Bizans ve Haçlılara karşı mücadele ettiler. İlk Türk beylikleri kuruldukları bölgelerde camiler, medreseler, kervansaraylar, imarethaneler ve hamamlar gibi mimari eserler inşa ettiler.

Bu metinde aşağıdakilerden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Bölgelerini farklı düşmanlara karşı savunduklarına

B) Beyliklerin adlarının nereden geldiğine

C) Anadolu'nun Türkleşmesine yaptıkları katkılara

D) Beyliklerin kuruluş tarihlerine

30. 1071 Malazgirt Savaşı'ndan sonra Anadolu'ya Türk akınları hızlanmış, XIII. yy'da Anadoluda Türklerin egemenliği kesinleşmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi Anadolu'daki bu durumun sonuçları arasında <u>yer almaz</u>?

A) İskân politikasının uygulanması

B) Sufi ve düşünürlerin kültürel hayata katkısı

C) Bizans kültürünün Anadolu'da yayılması

D) Medrese, şifahane ve kütüphanelerin yapılması

31. Türkler, Orta Asya'da sert karasal iklimin etkili olduğu bozkırların geniş yer kapladığı bir coğrafyada yaşamışlardır.

Aşağıdakilerden hangisinde coğrafi şartların Türklerin yaşamı üzerinde etkisi <u>yoktur</u>?

A) Konar göçer bir yaşam sürmüşlerdir.

B) Ekonomilerinin temelini hayvancılık oluşturmuştur.

C) Deniz ticaretinde gelişmişlerdir.

D) Türkler sert ve dayanıklı yapıya sahip olmuştur.

32. Orta Asya Türkleri konargöçer yaşam tarzını benimsemişlerdir.

Aşağıdakilerden hangisi bu yaşam tarzına bağlı olarak ortaya çıkan barınaklardır?

A) Keçe örtülerle kaplanan çadırlar

B) Ahşap tek katlı evler

C) Toprak damlı birkaç katlı evler

D) Yazın serin kışın sıcak taş evler

33. Anadolu'da hoşgörüyü, insan sevgisini, birlik ve beraberliği ön plana çıkararak, toplum düzenini sağlamaya çalışan Yunus Emre, Hacı Bektaş-ı Veli, Mevlana gibi düşünürler Anadolu'nun yurt edinilmesinde etkili olmuşlardır.

Düşünürlerin bu faaliyetleri Anadolu'da hangi gelişmelere ortam hazırlamıştır?

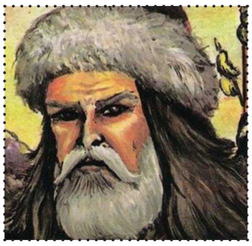
A) Sultanın yetkilerinin azaltılmasına

B) Halkın ihtiyaçlarının karşılanmasına

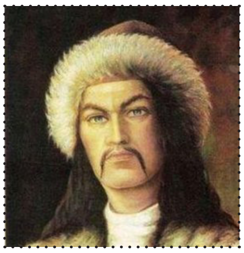
C) Anadolu'da Türk kültürünün yerleşmesine

D) Anadolu'da Türk siyasi birliğinin bozulmasına

34. Asya Hun devleti hükümdarlarının verdiği bilgilerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

TEOMAN

METEHAN

	TEOMAN	METEHAN
A)	Orta Asyada kurulan ilk Türk devletinin hükümdarıyım.	Benim zamanında Hunlar en güçlü zamanını yaşadı.
B)	Çin Seddi, benim akınlarım nedeniyle inşa edildi.	Türkleri bir çatı altında topladım.
C)	Orduda ilk onlu sistemi ben kurdum.	Baharat Yolu'nun denetimini ele geçirdim.
D)	Merkezimiz Ötüken'dir.	Hunlar, benden sonra kuzey ve güney olmak üzere bölündü.

35. Aslı Öğretmen, derste öğrencilerine Çin'den başlayıp Avrupa'ya uzanan bir ticaret yolunda seyahat edeceklerini belirtmiştir.

Bu haritaya göre Aslı Öğretmen ve öğrencilerinin seyahat edecekleri ticaret yolu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Baharat Yolu

B) İpek Yolu

C) Kral Yolu

D) Haçlı Yolu

36. Sosyal bilgiler dersi öğretmeni, 6/A sınıfını gruplara ayırarak "Türklerin İslamiyeti Kabulünden Önce Kurulan Türk Devletleri" konulu bir grup çalışması hazırlamalarını istemiştir. Bu gruplar;

1. GRUP	2. GRUP	3. GRUP	4. GRUP
ASYA HUN	GÖKTÜRKLER	GAZNELİLER	UYGURLAR

devletleri ile ilgili çalışmalar hazırlamışlardır.

Hangi grubun hazırlamış olduğu çalışma hatalıdır?

A) 1. grup B) 2. grup C) 3. grup D) 4. grup

37. Sosyal bilgiler dersinde proje görevi için bilgi kartları hazırlayan Ayşe, kartların birinde yanlışlık yapmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi Ayşe'nin yanlışlık yaptığı karttır?

A) I. Göktürk Devleti, tarihte Türk adıyla kurulan ilk devlettir. Kurucusu Bumin Kağan'dır.

B) Orhun Kitabeleri, Türklerin bilinen ilk alfabesi olan Göktürk alfabesi ile yazılmıştır.

C) Türkler ölen kişinin arkasından "yuğ" denilen cenaze törenleri yaparlar. Mezarlarının çevresine öldürdükleri düşman sayısı kadar "Balbal" dikilirdi.

D) Orta Asya'da kurulan ilk Türk devleti Uygur Devleti'dir. Merkezleri Ötüken'dir.

38. **Aşağıdaki olaylardan hangisinde neden-sonuç ilişkisi <u>yanlış</u> verilmiştir?**

Neden	**Sonuç**
A) Şifahane ve aşevlerinin kurulması	Sosyal devlet anlayışının güçlenmesi
B) Moğol istilası nedeniyle birçok bilim ve düşünce adamının Anadolu'ya gelmesi	Fikir hayatının canlanması
C) Anadolu'ya göçlerin artması	Anadolu'nun Türkleşmesi ve İslamlaşması
D) Anadolu'da Türk beyliklerinin kurulması	Anadolu'da Türk siyasi birliğinin sağlanması

39. **Aşağıdakilerden hangisi Türkiye Selçuklu Devleti'nin ticareti geliştirmek amacıyla yaptığı faaliyetlerden <u>değildir</u>?**

A) Tüccarların mallarının devlet güvencesine alınması

B) Birçok liman kentini fethetmiş olmaları

C) Venedik, Bizans ile ticaret antlaşması yapmaları

D) Ganimet gelirlerinin elde edilmesi

40. **İSLAMİYET'İN DOĞUŞU VE DEĞİŞİM**

Hz. Ebubekir Dönemi (632-634) • Ortaya çıkan yalancı peygamberler sorununu çözdü. • Kur'an ayetleri birleştirilerek kitap haline getirildi.	**Hz. Ömer Dönemi (634-644)** • Devletin geniş sınırlara ulaşmasından dolayı illere valiler ve kadılar atanmıştır.
Hz. Osman Dönemi (644-656) • İslam devletinin ilk donanması bu dönemde kuruldu. • Kur'an çoğaltılarak önemli merkezlere gönderildi.	**Hz. Ali Dönemi (656-661)** • Hz Ali döneminde siyasi sebeplerden dolayı Müslümanlar arasında iç karışıklıklar arttı. İslam'da ilk ayrılıklar yaşandı.

Dört Halife dönemi ile ilgili verilen bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) İslamiyet'i tehdit eden unsurlarla mücadele edilmiştir.

B) Zamanla iç anlaşmazlıklar yaşanmıştır.

C) En uzun süre halifelik yapan Hz. Ebubekir olmuştur.

D) Askeri alanda çalışmalar yapılmıştır.

41.

- Çarşı, pazar, denetim ve kontrolleri yapmaları
- Esnaf ve halk arasında iletişimi sağlamaları
- Çırak eğitimi yapmaları

Bu bilgilere dayanarak ahi teşkilatı ile ilgili;

I. mesleğin devamlılığını sağladıkları,

II. toplumsal dayanışmayı geliştirdikleri,

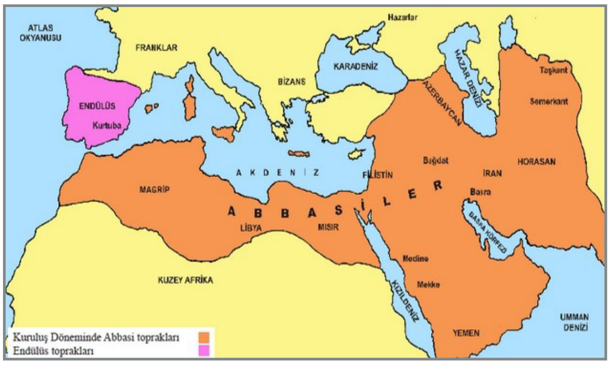
III. yol güvenliğini sağladıkları

yorumlarından hangileri yapılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II

C) I ve III D) I ve II

42.

Bu haritaya göre Abbasiler;

I. Anadolu'nun tamamına hâkim olmuştur.

II. Akdeniz'de güçlü bir devlet konumundadır.

III. Asya ve Afrika'da topraklara sahiptir.

IV. Denizlere kıyısı olduğu için donanmasını güçlü tutmalıdır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) II ve III B) I, II ve IV

C) I, II ve III D) II, III ve IV

43. Aşağıdaki ülkelerden hangisinde Baharat Yolu güzergahı sırasıyla verilmiştir?

A) Hindistan - Kızıldeniz - Mısır

B) Basra Körfezi - Hindistan - Mısır

C) Basra Körfezi - Kızıldeniz - Hindistan

D) Mısır - Basra Körfezi - Akdeniz

44. Aşağıdaki olaylardan hangisi sonrasında Baharat Yolu'nun denetimi Osmanlıya geçmiştir?

A) Coğrafi keşifler

B) Bizans ve Sasanilerle yapılan işbirliği anlaşmaları

C) Osmanlıların'ın Mısır'ı ele geçirmesi

D) Ticaret yolları üzerinde kervansarayların yapılması

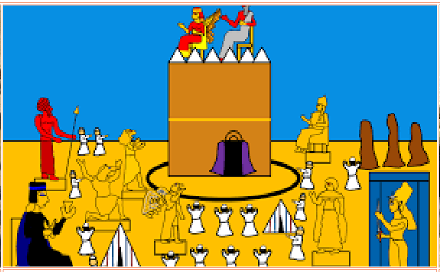
45. Aşağıdaki şehirlerden hangisi tarihi İpek Yolu güzergahında <u>yer almaz</u>?

A) Taşkent B) Buhara

C) Aşkabat D) İskenderiye

46.

İslamiyet Öncesi Arabistan’ın Durumu

		
İnsanlar arasında toplumsal farklılıklar vardı, kız çocuklarına ve kadınlara değer verilmiyordu. Köleleştirilen insanlar bir eşya gibi alınıp satılırdı. Araplar arasında okuyup yazma bilenlerin sayısı son derece azdı.	Arapların çoğunluğu putperestti. Yapmış oldukları bir takım heykellere ilâh diye tapıyorlardı. Musevilik Hıristiyanlık ve Mecusilik (ateşe tapma) diğer dinlerdi.	Araplar, kabileler hâlinde yaşardı. Her kabile kendisini diğerlerinden üstün görür ve aralarında oluşan kan davalarından dolayı birbirleriyle sürekli mücadele ederlerdi. Yalnızca yılın dört ayında savaşmazlardı.

İslamiyet öncesi Arap Yarımadası hakkında verilen bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

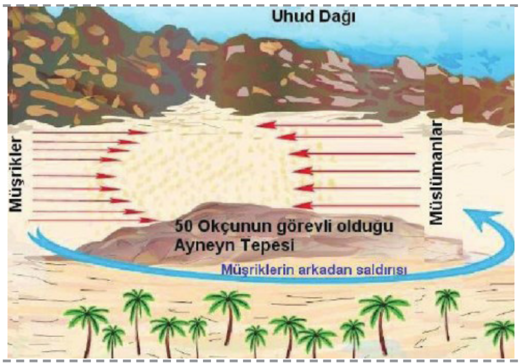
A) Eşitlik, adalet gibi kavramlara yeteri kadar önem verilmemiştir.

B) Çok tanrılı inanışları olduğu bir inanç dünyasına sahiplerdir.

C) İnsan haklarına aykırı bir düzen içinde yaşamışlardır.

D) Her zaman kan dökmeye hazır bir kabile anlayışları vardır.

47.

Uhud Savaşı, 23 Mart 625’te Medine yakınlarındaki Uhud dağında Müslümanlar ile Mekkeli müşrikler arasında yapıldı. Savaşın sebebi Bedir Savaşı'nda hezimete uğrayan Mekkeli müşriklerin Müslümanlardan öç almak istemesidir. Meydana gelen savaşta Peygamber Efendimizin görevlendirdiği okçuların yerini terk etmesiyle birlikte iki ateş arasında kalan Müslümanlardan Hz. Hamza ile birlikte 70 sahabe şehit oldu. Hz. Muhammed ciddi bir şekilde yaralandı.

Yukarıda verilen bilgi ve görsele göre Uhud Savaşı’nın;

I. Nasıl bir coğrafyada yapıldığı,

II. Kimler arasında gerçekleştiği,

III. Sonucunu nelerin etkilediği

durumlarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I

B) I ve II

C) II ve III

D) I, II ve III

48.

Dört Halife Dönemi	Emeviler Dönemi
Halifeler seçim yolu ile belirlendi.	Halifelik babadan oğula geçen bir sisteme döndü.
Bütün Müslümanlar eşit tutuldu.	Arap milliyetçiliği uygulandı.
Devlete ait resmi dil ve para yoktu.	Arapça resmi dil ilan edildi. İlk İslam parası basıldı.
Dört Halife döneminde devletin bir merkez binası yoktu.	Emeviler döneminde devlete ait merkez binaları inşa edildi.

Bu bilgilere göre İslam devletleri ile ilgili;

I. Zamanla demokratik yönetim önem kaybetmiştir.

II. İslam'ın temeli olan eşitlik ilkesi geçerliliğini korumuştur.

III. Tüm Müslümanlara hoşgörülü bir yönetim sergilenmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) I ve III

C) II ve III D) I, II ve III

49. Medine Sözleşmesi'nin bazı maddeleri şunlardır:

1. Müslüman ve Yahudi topluluklar barış içerisinde yaşayacaklardır.

2. Medine'nin savunması birlikte yapılacaktır.

3. Yahudiler dinlerini yaşamakta serbest olacaktır.

4. Müslümanlar ve Yahudiler, kendileri dışında bir topluluk ile yaşanacak anlaşmazlıkta birbirlerinin yanında yer alacaktır.

5. Yahudiler ve Müslümanlar arasında yaşanabilecek anlaşmazlıklarda Hz. Muhammed hakem olarak kabul edilecektir.

Hz. Muhammed'in Medine halkları ile yaptığı bu sözleşmenin hangi maddelerinde birlik ve beraberlik vurgulanmıştır?

A) 1-2-3 B) 1-2-4

C) 3-4-5 D) 1-3-5

50.

VEDA HUTBESİ'NDEN BÖLÜMLER

Ey İnsanlar! Kadınların haklarını gözetmenizi ve bu hususta Allah'tan korkmanızı tavsiye ederim. Sizin kadınlar üzerinde hakkınız, kadınların da sizin üzerinde hakkı vardır...

Ey insanlar!.. Arabın Arap olmayana, Arap olmayanın da Arap üzerine üstünlüğü olmadığı gibi; kırmızı tenlinin siyah üzerine, siyahın da kırmızı tenli üzerinde bir üstünlüğü yoktur. Üstünlük ancak takvada, Allah'tan korkmaktadır.

Hz. Muhammed'in Veda Hutbesi'nde verdiği mesajlar arasında;

I. eşitlik,

II. yardımlaşma,

III. adalet

kavramlarından hangileri vardır?

A) Yalnız I B) I ve III

C) II ve III D) I, II ve III

CEVAP ANAHTARI

ETKİNLİKLER

ETKİNLİK-1

1.Pasinler Savaşı (1048)
2.Miryokefalon Savaşı (1176)
3.Kervansaray
4.Medreseler
5.Selahattin Eyyubi
6.Kösedağ Savaşı (1243)
7.Süleyman Şah
8.Türkiye Selçuklu Devleti

ETKİNLİK-2

1.D
2.Y- Malazgirt Savaşı
3.Y- I. Haçlı Seferi
4.D-
5.Y- Sultan Alparslan

ETKİNLİK-3

- Malabadi Köprüsü hangi Türk Beyliği tarafından yapılmıştır?
- Anadolu'da kurulan ilk Türk Beyliklerinden en güçlüsü hangisidir?
- Anadolu'da kurulan ilk Türk Beyliği hangisidir?
- Tokat Niksar'daki Yağıbasan Medresesini yapan Türk Beyliği'nin adı nedir?
- Divriği Ulu Cami hangi Türk beyliği tarafından yapılmıştır?
- İlk Türk denizci kimdir?

ETKİNLİK-4

1.Saltuklular
2.Danişmentliler
3.Mengücekliler
4.Çaka Beyliği
5.Danişmentliler

ETKİNLİK-5

Zerdeçal: Baharat Yolu
İpek: İpek Yolu
Porselen: İpek Yolu
Tarçın: Baharat Yolu
Mücevher: İpek Yolu
Karanfil: Baharat Yolu
Karabiber: Baharat Yolu
Deri: İpek Yolu

ETKİNLİK-6

1.Sosyal ve Kültürel
2.Ekonomik
3.Teknolojik
4.Ekonomik
5.Sosyal ve Kültürel

ETKİNLİK-7

*Verimli topraklara sahip olması
*İklimin elverişli olması
*Önemli ticaret yolları üzerinde olması
*Doğu- Batı medeniyetleri arasında köprü olması

ETKİNLİK-8

1.Şian
2.İpek
3.Karabiber
4.Bizans
5.Sasaniler
6.Coğrafi Keşifler
7.Baharat
8.Tarçın

ETKİNLİK-9

Hz. Ebubekir
1. Kur'an-ı Kerim kitap haline getirildi.
2. Hz. Muhammed'in vefatından sonra müslümanlar arasında çıkan iç karışıklıklar bastırıldı.

Hz. Ömer
1. Divan teşkilatı kuruldu.
2. İllere valiler ve kadılar atandı.

Hz. Osman
1. Kur'an-ı Kerim çoğaltıldı.
2. İlk donanma kuruldu.

Hz. Ali
1.Fetihler durdu.
2. İç karışıklıklar ve kavgalar sonucunda Hz. Ali şehit edildi.

ETKİNLİK-10

1.C
2.B
3.D
4.E
5.A

ETKİNLİK-11

İletişim kurarken karşımızdakinin bilgi, deneyim ve düşüncelerine dikkat etmeli ve bu faktörleri göz önüne almalıyız.

Doğruluk ve dürüstlüğü hayatta attığımız her adımda esas almalıyız.

Bir insanın hatalarından arınabilmesi için önce kendini çok iyi tanıması gerekir.

ETKİNLİK-12

Medreselerin açılmasını Ahi birlikleri sağladı----Esnaf ve halk arasında iletişimi sağladılar---2. ÇIKIŞ

ETKİNLİK-13

1.Teoman
2.Kut
3.Uygurlar
4.Orta Asya
5.Yuğ
6.Ergenekon
7.Asya Hun
8.Balbal
9.Oğuz Kağan
10.Göç
11.Göktürkler
12.Orhun Kitabeleri

ETKİNLİK-14

1.Y Yerleşik hayata geçen ilk Türk devleti Uygurlardır.
2.D
3.Y Bumin Kağan.
4.Y Mete Han.
5.D
6.D
7.Y Kut.
8.D
9.D
10.Y Göktanrı.

ETKİNLİK-15

1.I. Göktürk
2.Asya Hun
3.I. Göktürk
4.II. Göktürk
5.Uygurlar
6.Asya Hun
7.Uygurlar
8.I. Göktürk
9.Uygurlar
10.Asya Hun

ETKİNLİK-16

1--7
2--5
3--6
4--10
5--9
6--3
7--8
8--4
9--1
10--2

ETKİNLİK-17

1.Hicret
2.Medine
3.Halife
4.İslamiyet
5.Hendek
6.Bedir
7.Hudeybiye

ETKİNLİK-18

1.Hz. Ebubekir Dönemi
2.Hz. Muhammed Dönemi
3.Hz. Osman Dönemi
4.Hz. Ömer Dönemi
5.Hz. Ali Dönemi
6.Hz. Osman Dönemi
7.Hz. Muhammed Dönemi
8.Hz. Muhammed Dönemi
9.Hz. Ebubekir Dönemi
10.Hz. Muhammed Dönemi

ETKİNLİK-19

1.Y
Hz. Ebubekir zamanında kitap haline getirildi.
2.D
3.D
4.D
5.D
6.Y- Emevilerin Arap milliyetçiliği yapmaları İslamiyetin diğer milletler arasında yayılmasına olumsuz etki etmiştir.
7.D

ETKİNLİK-20

* Hz. Muhammed Dönemi
* Hz. Ömer Dönemi

ETKİNLİK-21

1.D
2.E
3.C
4.G
5.F

ETKİNLİK-22

Soldan Sağa	Yukarıdan Aşağı
1.Çin	1.Mısır
2.Kervan	2.Porselen
3.Sasaniler	3.Şian
4.Buhara	4.İpek Yolu
5.Ceket	5.Karanfil
	6.Basra

ETKİNLİK-23

1.İpek Yolu
2.Baharat Yolu
3.İpek Yolu
4.Baharat Yolu
5.İpek Yolu
6.İpek Yolu
7.Baharat Yolu

ETKİNLİK-24

1. İpek Yolu
2. Tebriz
3. Basra
4. Buhara
5. Sasaniler
6. Şian
7. Çin
8. Tarçın
9. Selçuklu
10. Ceket
11. Mısır
12. Venedik

ETKİNLİK-25

1.Y
2.D
3.Y
4.D
5.Y
6.Y
7.D
8.Y

ETKİNLİK-26

	Türklerin İslamiyet'i Kabulü Öncesi	**Türklerin İslamiyet'i Kabulü Sonrası**	**Hangi Alanda Gerçekleştiği**
1	Kurultay	Divan	Devlet yönetimi
2	Töre	Şer'i Hukuk	Hukuk
3	Han, Hakan	Sultan	Devlet yönetimi
4	Göktürk ve Uygur alfabeleri	Arap Alfabesi	Dil
5	Cihan Hâkimiyeti Anlayışı	Cihat anlayışı	Siyasi/Dini
6	Konar göçer	Yerleşik Hayat	Sosyal Yapı
7	Göktürk Kitabeleri	Kutadgu Bilig, Divan-ı Lügat-it Türk	Edebiyat

ETKİNLİK-27

1. Ahilik Teşkilatı
2. Çinicilik, Minyatür
3. Mimari
4. Medreseler
5. Karahanlılar
6. Ramazan-Kurban

ÇOKTAN SEÇMELİ SORULAR

1. C	26. D
2. B	27. C
3. D	28. D
4. B	29. D
5. A	30. C
6. B	31. C
7. C	32. A
8. D	33. C
9. B	34. C
10. A	35. B
11. B	36. C
12. A	37. D
13. B	38. D
14. D	39. D
15. A	40. C
16. D	41. D
17. C	42. D
18. B	43. A
19. A	44. C
20. D	45. D
21. C	46. D
22. B	47. D
23. B	48. A
24. B	49. B
25. C	50. B

meb.gov.tr